

Informationsmöte: Avfall och begagnade varor – så undviker du att göra fel?

Tid och plats: 10 och 14 oktober 2022, via Adobe Connect

Välkommen

Deltagarna hälsades välkomna. Syftet med informationsmötet är att förtydliga bestämmelserna kring import och export av avfall och begagnade varor samt informera om vad du ska tänka på för att göra rätt i din import- eller exporthantering av dessa varor. Informationsmötet är del två av en samordnad kontroll- och informationsinsats där del 1 bestod av en kontrollinsats. Tullverket, Naturvårdsverket och Länsstyrelsen informerar under mötet.

Tullverket

Tullverket började med att berätta hur export av avfall och begagnade varor ska gå till. Om man får exportera varorna skickar man deklARATIONEN som ett UNU-meddelande. Man anger varukod och åtgärdsindikator (call me-kod) 01. Då visar ni att ni får exportera varorna.

Hur undviker ni att göra fel? Har ni fått fel uppgifter och lämnar deklARATIONEN med meddelande UGE som innebär att exporten sker från en godkänd plats. När varorna faller ut för kontroll gör vi en varuundersökning och då måste varorna finnas kvar på den godkända platsen. Om Tullverket godkänner exporten får ni ett exportmedgivande och då får transporten påbörjas.

Det är viktigt att lämna rätt uppgifter. Alla varor i sändningen ska finnas med i exportdeklARATIONEN. Du ska också lämna uppgift om den faktiska slutdestinationen och den godkända platsen. Om det finns flera adresser kopplade till godslokalkoden, ange adressen där varorna befinner sig i fält 44 i exportdeklARATIONEN.

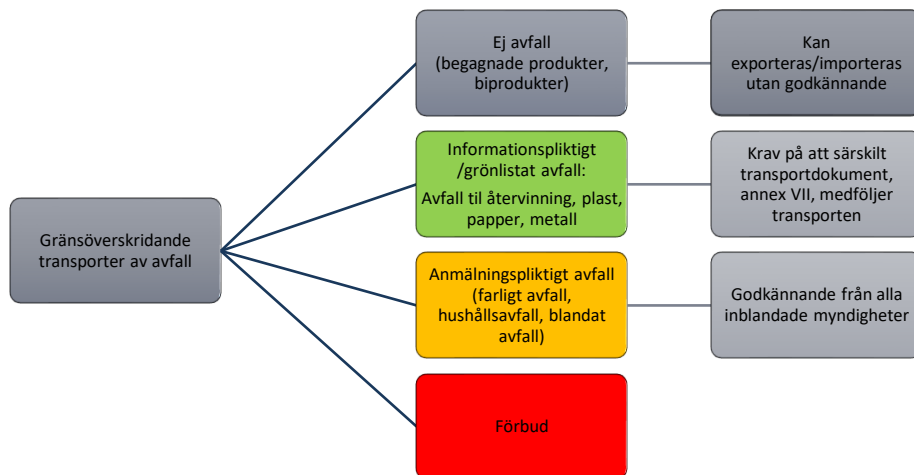
När det gäller import av avfall och begagnade varor är det vissa saker du ska tänka på. Innan själva importdeklARATIONEN lämnas finns ett antal steg i tullproceduren. Först lämnas en summarisk införseldeklARATION, sedan en anmälan av transportmedlets ankomst, en anmälan av varors ankomst, deklARATION för tillfällig lagring samt slutligen en deklARATION för tullförfarande.

För att en importdeklARATION ska vara korrekt är varukoden central. Varukoden hittar du i Tulltaxan och där får du också veta vilka krav som finns för varan, exempelvis vilka eventuella dokumentkoder som ska användas. Ibland finns det avgifter kopplade till varorna. Det är viktigt att vi får uppgift om mottagare av varorna.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverkets är behörig myndighet vid gränsöverskridande avfallstransporter. De handlägger anmälningar (notifikationer) och godkänner eller nekar transporter av avfall till eller från Sverige. Vidare agerar Naturvårdsverket vid illegala avfallstransporter från Sverige som upptäcks utomlands (återtagning eller beslut om omhändertagande) och de agerar i samverkan med länsstyrelsen vid illegala avfallstransporter som är i transit eller importerats till Sverige. De utövar administrativ tillsyn och är också en vägledande myndighet.

Föremål eller ämnen som innehavaren vill göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med. Avfallsdefinitionen är gemensam för EU (avfallsdirektiv 2008/98/EG)

Innan en transport av begagnade varor mellan länder får ske behöver exportören säkerställa att varje enskild vara inte är ett avfall och att dokumentation som styrker detta finns.

Inom EU, EFTA och OECD för avfall som transporteras för återvinning, t ex järnskrot, kopparskrot, pappersavfall, glasavfall (om mängden transporterat avfall överstiger 20 kg). Avfall för laboratorieanalys (max 25 kg) – även farligt avfall

Krav på särskilt kontrakt samt transportdokument, s.k. Annex VII.

En särskild EG-förordning (1418/2007) reglerar vad som gäller vid export av informationspliktigt avfall för återvinning till länder som inte är med i EU, EFTA eller OECD, men är part till Baselkonventionen (s.k. tredjeländer t.ex. Kina, Indien, Brasilien och många afrikanska länder). Ibland förbud, ibland anmälan, ibland informationsplikt och avfallet ska alltid gå till en godkänd återvinningsanläggning (art 49).

Anmälningsplikt gäller för:

- Allt avfall för bortskaffande inom EU
- Avfall för återvinning inom EU och OECD: Avfall som klassas som farligt avfall, t ex spillolja, blybatterier. Vissa övriga avfall, t ex utsorterade fraktioner av brännbart avfall, hushållsavfall. Blandat avfall, t ex papper och plast

Godkännande från behöriga myndigheter innan transporterna får gå. Godkännande och specifikt transportdokument (Annex IB) ska medfölja transporten.

Det råder förbud att exportera avfall för bortskaffande till land som inte är med i EU eller EFTA. Farligt avfall (*) omfattas av exportförbud utanför EU, EFTA och OECD. Det kan finnas särskilda importförbud i mottagarlandet.

När bedöms en transport som otillåten avfallstransport?

Enligt Artikel 2.35 EG förordning 1013/2006 är transporten otillåten i följande fall:

- utan anmälan
- utan godkännande
- förfalskad dokumentation
- inte enligt anmälan eller transportdokument
- återvinning eller bortskaffande i strid mot EU eller andra internationella bestämmelser
- felklassat avfall
- I strid mot artiklarna 34, 36, 39, 40, 41 och 43

När en transport bedöms vara olaglig kan konsekvenserna bli följande: Exportförbud, importförbud, miljöstraffavgifter, återtag, straffbestämmelser enligt Smugglingslagen eller 29 kap 4 a§ Miljöbalken samt invändningar mot framtida notifikationer.

Vad ska du tänka på som exportör av avfall?

Ett transportdokument ska åtfölja varje transport enligt artikel 16c) och 18.1a. Korrekta och tydliga uppgifter ska finnas i transportdokument (t.ex. tydliggör den aktuella transportören vid långa transportörslistor). Det ska finnas en godkänd mottagaranläggning (art. 49), en klassning av avfallet ska finnas. Tänk också på "Blandningsförbudet" 4 kap 10§ avfallsförordning (2020:614) - farligt avfall får inte blandas eller spädas ut med andra slag av farligt avfall, annat avfall, eller andra ämnen eller material.

Vid återtag vid olaglig gränsöverskridande avfallstransport återtas varorna till avsändarlandet. En ny anmälan behöver göras och avfallet omhändertas. Det uppstår kostnader i samband med återtagning från en olaglig avfallstransport (transportkostnader, lagring, återvinning). Kostnaderna ska i första hand bäras av exportören, dvs anmälar. Kostnaderna för återtagning kan bli höga!

Vad du ska tänka på som exportör av begagnade varor?

Exportören (anmälar enligt förordningen) har **huvudansvar**. Varorna ska vara i bra skick och dokumentation som säkerställer detta ska finnas innan exporten påbörjas (kvitto/intyg på ursprung, funktionsintyg, packlista m.m.) Funktionstester ska utföras av någon med lämplig kompetens (behörig, auktoriserad eller utbildad personal).
Importrestriktioner i mottagarländer

Packning är viktig! Andra varor ska inte användas som skydd, varje vara ska packas så att skador inte uppstår! Fotografier på packning/lastsäkring ska finnas. Packlistan ska redogöra för hela innehållet av containern och dokumentationen ska kunna härleda till en specifik vara, t.ex. det ska vara tydligt vilket kvitto som tillhör vilken vara osv. Ha gärna en kopia på all dokumentation inne i containern. Ska du exportera fordon du inte äger? Tänk på att det krävs ett godkännande från ägaren att den tillåter export av sitt fordon.

Begagnade varor kan bedömas vara avfall om dokumentationen inte kan uppvisas!

Vad ska du tänka på importör/mottagare?

Som importör/mottagare av avfall ska du tänka på att det rätt avfall, rätt mängd, är transport utförd inom eventuell giltighetstid? Finns korrekt dokumentation med transporten? Bekräfta att avfallet har mottagits i enlighet med art. 16d. Informera behörig mottagarmyndighet om avvisande av mottagen transport enligt art. 22.1.

Vad ska du tänka på som ombud?

Som ombud ska du tänka på att säkerställa att dokumentation finns för transporter med begagnade varor:

- Packlista (komplett med allt innehåll)
- Kvitto (eller annat intyg på ursprung)
- Funktionstester (av sakkunnig ex. fordon, reservdelar och elektronik)
- Fotografier på packning/lastsäkring

Säkerställ att uppgifter på exportdeklarationen är korrekta och att fullmakt finns om ombudet ska företräda exportören. Dokumentationen ska snabbt kunna skickas på begäran till tillsynsmyndigheter. Ett ombud kan anses vara en del av den olagliga avfallstransporten då ombudet möjliggör för exporten/importen.

Kontaktuppgifter Naturvårdsverket

E-mail: inutavfall@naturvardsverket.se

Telefon till kundtjänst: 010-698 10 00

Information på hemsidan:

[Gränsöverskridande avfallstransporter \(naturvardsverket.se\)](#)

[Transport av begagnade varor mellan länder \(naturvardsverket.se\)](#)

Länsstyrelsen

Från 1 januari 2016 är tillsynsansvaret koncentrerat till fem länsstyrelser; Norrbotten, Gävleborg, Stockholm, Västra Götaland och Skåne. Koncentrationslänen har tillsynsansvaret enligt avfallstransport-förordningen (EG-förordning 1013/2006).

Det finns en samverkan mellan Naturvårdsverket, Tullverket, Polismyndigheten, Kustbevakningen, Åklagarmyndigheten (REMA), Länsstyrelser (GRÖT), Länsstyrelser och kommuner.

Vi ser problem med olagliga transporter av avfall till framförallt Afrika och Asien, en ohållbar hantering och omhändertagande av avfall samt ohållbara materialflöden (ädelmetaller, koppar, bly, plast mm).

Tillsyn och påföljder:

Tillsyn enligt EG-förordning (1013/2006)

- Artikel 50 punkt 4 a) – d) Stöd för bedömning om avfall/produkt
- Kan sätta tidsfrist för komplettering
- Bevisbördan ligger på exportören/innehavaren

Avfallsförordning (SFS 2020:614)

- 8 kap. 7 - 9 §§ gällande elektronik

Miljöbalken 26 kap. 13a §

- Kvarhålla eller omhänderta avfall, kopplat till Art. 50

Straffbestämmelser:

- Lag (2000:1225) om straff för smuggling
- Miljöbalken (1998:808) 29 kap 4a §

Förordning (2012:259) om miljöskattavgifter

Var sker tillsynen?

Tillsyn av container hos bildemontering eller annan verksamhet, efter selektering. Tillsyn vid tullstationer längs gränsen mot Norge. Tillsyn i hamnar och containerterminaler. Trafikkontroller av avfallstransporter, GRÖT och nationella (kommunen)

Järnvägstillsyn vid kombiterminaler och rangerbangårdar. Tillsyn avfallsförbränningsanläggningar som importerar brännbart avfall. Övriga verksamheter som exporterar/importerar avfall. Uppströmstillsyn, el- och vitvaruhandlare, bilverkstäder mm där avfall ofta "försvinner". Nationella avfallstransporter har kommunerna tillsynsansvar för.

Vad vill Länsstyrelsen veta?

Tillsyn av avfallstransport på väg

- Var kommer avfallet ifrån, plats/företag?
- Vem är transportör?
- Var ska avfallet lämnas, plats/företag?
- Vem är exportör/uppdragsgivare?
- Vad består avfallet av, klassning
- Finns signerade transportdokument och kopia på godkännande från Naturvårdsverket eller informationsdokument (annex VII)
- Har transportföretaget giltigt nationellt transporttillstånd (kommunen har tillsyn)

Tillsyn på mottagar- och avsändaranläggningar

- Har anläggningen sparat transport- och informationsdokument från minst tre år tillbaka?
- Hur hanteras felaktiga avfallstransporter?
- Meddelas Naturvårdsverket om en felaktig avfallstransport upptäckts?
- Är transportdokumenten signerade och korrekt ifyllda?
- Överensstämmer transportdokumenten med tillstånden?

Tillsyn av container

- Avfallsbedömning efter selektering
- Är det avfall/farligt avfall eller begagnad produkt?
- Finns packlista med uppgifter om innehåll i containern?
- Finns kvitton på försäljning/överlåtelse, funktionstester, intyg, besiktningsprotokoll, mm som styrker att det handlar om begagnad vara (ej avfall)?
- Är godset ordentligt skyddat och lastsäkrat så att det inte går sönder under transporten?

Exportören ska känna till om transporten behöver anmälas till Naturvårdsverket eller inte. Avfallstransporter som inte klassas som anmälningspliktiga är informationspliktiga.

Viktigt att dokumenten är korrekt ifyllda.

- Movement document, bilaga 1b till EG-förordning 1013/2006.
- Annex VII-dokument, bilaga 7 till EG förordningen 1013/2006.

Ett skriftligt avtal ska upprättas mellan avsändare och mottagare kopplat till Annex VII-dokumentet

Kontaktuppgifter Länsstyrelsen:

Länsstyrelsen Norrbotten
grot.nord@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen Gävleborg
grot.mitt@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen Västra Götaland
grot.vast@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen Stockholm
grot.ost@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen Skåne
grot.syd@lansstyrelsen.se

Frågor från deltagarna

Fråga: Om man importerar grönlstat avfall, vilken dokumentkod är korrekt att använda i importdeklarationen?

Svar: I Tulltaxan får du veta vilken dokumentkod som ska användas. Vid grönlstat avfall ska C672 anges.

Fråga: Export till Nigeria av begagnade varor. Är det någon särskild plats exporten ska gå till i Nigeria?

Svar: Kan man säkerställa att det är begagnade varor som är funktionsdugliga finns inget krav på en särskild plats.

Fråga: Ska man ha ett funktionsintyg – ett godkännande att varorna är funktionsdugliga innan exporten?

Svar: Ja, det är bra att ha ett sådant dokument.

Fråga: Går det att skicka begagnade varor för funktionskontroll i ett annat land? T ex skicka detaljer från Sverige för funktionskontroll i USA? Blir det då enligt förfarandet passiv förädling?

Svar: Funktionskontroll ska helst göras i det land som varorna skickas från. Vet man inte får man skicka transporten som avfall.

Fråga: Behöver originaldokument av Annex VII och Annex IB alltid medfölja transporterna eller kan det räcka med kopior av de signerade dokumenten? Jag tänker exempelvis på när transporter går i plomberade container via järnväg och sjö och byter transportsätt. Ska originaldokumenten lämnas över till nästa chaufför eller kan det vara signerade kopior?

Svar: Vi ser gärna en kopia i containern. Ett dokument ska signeras av chauffören. Under pandemin godtogs kopior men i normalfallet ska originalhandlingarna medföras. Vi vet att det är svårt vid byte av transport. Transportdokumenten ska på något sätt medföljas.

Fråga: Våra transporter är plomberade och transporteras med bil av ett åkeri till hamnen. Hur gör man med dokumenten då?

Svar: Dokumenten ska medfölja transporten hela vägen från avsändare till mottagare. Det är viktigt att chauffören/transportören kan signera dokumentet när denne tar över ansvaret för transporten. Därmed kan originaldokumentet inte låsas in i en plomberad container utan måste medfölja på annat sätt. Vi ser gärna en kopia av dokumentet i containern för att underrätta tillsynen (behöver ej vara signerad).

Fråga: Om man exporterar en bil som tex har motorhaveri men motorn finns på plats och som fortfarande har ett betydande värde? kan det verkligen vara avfall då?

Svar: Det är viktigt att man kan bevisa om en produkt har ett värde/funktion och dokumentation som visar att det är en vara inte avfall tex om bilen är reparationsduglig eller ej, en begagnad vara ska kunna användas direkt vid ankomst därför är dokumentationen viktig.

Fråga: Vi har kunden som importerar avfall från UK (tariff nr 3825100000). Vi har varit i kontakt med tullverket och fått instruktioner att vi ska använda C669 och C670 koder. Med godset följer alltid Movement document. Har jag rätt att ni precis svarade på en fråga att det är C672 som ska användas?

Svar: Dokumentkoder styrs av tulltaxan och för att veta vilken kod man ska använda sig av behöver man veta vilken typ av avfall man har, C627 gäller grönt avfall och därför måste du ta reda på vilken typ av avfall du importerar innan du vet vilken kod du ska använda.

Fråga: Hur vanligt är det att ni hittar containers med avfall som ni stoppar?

Svar: Tullverket stoppar ca 40 - 60 sändningar per år.

Fråga: Hur vet vi om en maskindel t ex är skrot eller inte? Vem kan intyga det? Hur kan vi bedöma ett sådant intyg?

Svar: Man får ta reda på vem som kan utföra ett funktionstest. Varan ska vara funktionsduglig när varan kommer fram. Kan man inte bevisa att det inte är avfall bör man undvika att exportera varan.

Avslutning

Minnesanteckningar från informationsmötet kommer att publiceras på Tullverkets webbplats. Presentation och minnesanteckningar skickas till mötesdeltagarna.